

ERDELYI ÉLET

BCU Cluj / Central University Library Cluj

a Paramount romániai származású világhírű sztárja, az „Amerikai tragédia” főszereplője

Politika. Társadalom. Közgazdaság. Művészet. Technika
Utazás, üdülés. Divat. Foto. Sport. Kosmetika
Mosolyország stb. stb.

Képes színház- és filmélet

A CORSO mozi műsorából

Monte-Carlo bombázása — Énekes vígjáték. Pázar kiállítás. Werner R. Heymann zenéje, főszerepekben Hars Albers, Anna Steen, Ida Wüst. A játékaszinó mindenkit lenyűgöző varázsa, az arany mámore és tündérszép panoráma teszik változatossá a filmet

Táncol a kongresszus — Látványos parádés filmoperett Erih Charell rendezése. Főszereplők: Lilian Harvey, Willy Fritsch, Conrad Veidt, Lil Dagover és Otto Wallburg

Lilian Harvey és Willy Fritsch „Táncol a kongresszus” című filmjéből

GÁZHÁBORU

(Az Erdélyi Élet eredeti tudósítása)

A háboru újra aktuális. Genfben folyik a leszerelési konferencia és a nagyhatalmak leszerelési hajlandóságát kitűnően illusztrálja a távoli Kelet legszebb városának, Sanghainak esete, ahol a lakosság a háboru minden borzalmát kénytelen elviselni. Erdemes tehát átgondolni, mi vár reánk.

A technikai és vegyészeti tudományok teljesen átforgalmazták a háboru képét. Az a megkülönböztetés, amely régebben a front és front mögött volt, eltűnt. Megtörténhetik az a különös eset, hogy amíg a front szilárdan tartja magát, addig a főváros a front mögött arra kényszerül, hogy kitűzze a fehér zászlót az ellenség légi haderejével szemben és megszállt területté válik. Mindenki fenyegetve lesz az ellenségtől és így valósul meg a „harcoló nemzet”.

Ezt a nagy változást mindennek előtt a repülőgép előre nem látott nagy fejlődése okozta. Már a világháboru folyamán is megtörtént, hogy repülőátadásokat vezettek messze a front mögé, de a mai lehetőségekkel szemben mindez csak tapogatózásnak nevezhető. Egy repülőgép ma praktikusán óránként 150—200 km.-t tesz meg, 2 tonna hasznos súlyt vihet magával és 10—12 órát maradhat a levegőben. Tehát 7—800 km.-re a front mögött még teljes akcióképessége van.

Mint előbb mondtuk, egy modern hadigép mintegy 2 tonna hasznos súlyt vihet magával. Mi ez a hasznos súly? A pilóták és gépfegyverein kívül bombák, három, esetleg egy későbbi fejlődési sorban négy féle bomba.

Rögtön szépít a világhírű
»Margit«-crem
GEA-KRAYER TIMIȘOARA

Elsősorban a robbanó bomba. A célzás pontossága már igen magas fokra emelkedett a repülőgépeknél és jól elhelyezett feltonnás bombák elegendők, hogy egy háztömböt porrá zuzzon. Mindenesetre különleges építkezési módokkal lehet ellene védekezni.

A gyújtó-bomba már újabb találmány. Néhány $\frac{1}{3}$ kilós gyújtó-bomba elegendő ahhoz, hogy egy várost tűzbe borítson. Különösen veszedelmes a termit-bomba, amely vasoxyd- és aluminiumból áll. Ezt vízzel nem lehet oltani, sőt ellenkezőleg, szét bontja a vizet és a felszabadult nitrogén meggyulladva, még nagyobb tüzet okoz. Egyetlen oltási mód a termit-bombánál, ha homokkal fojtjuk el a tüzet.

A harmadik bomba, amelyet egy jól felszerelt repülőgép raj magával visz, a gázbomba. Ezek 40—50 kg. nehezek. A lakosság ellen főleg két féle gázbomba jön számításba. A fojtógázok, amelyek főképviselei a foszgén és difoszgén és a marógázok, amelyeket a loszt (Sperite) és tewrint vagy ahogyan az amerikaiak nevezik: „Halálharmat” képviselek. A fojtógázok a tüdőben egy folyadékot választanak ki, amely elzárja a légző utakat és a halál fulladás következtében áll be. Jó gázárcok védenek mindenesetre egy bizonyos határig ellenük. A marógázok a bőrt támadják meg és a gázolás hatása nem látszik azonnal, hanem csak néhány óra múlva. Először piros lesz a bőr, majd hólyagzik azután fekélyek lépnek fel. Szakszerű orvosi kezelés esetén 6 hét múlva gyógyul, ennek hiányában hallos. Ezeknek a maró-gázoknak még az a tulajdonságuk, hogy megfelelő időjárás esetén hetekig is veszélyeztetik az elgázolt várost. Egy speciálisan impregnált gummiruhával lehet védekezni ellene, sőt léteznek olyan zsirok is, amelyek az arcra, kézre kenve, hatástalanná teszik a gáz behatását.

A negyedik bomba, amelyet esetleg számításba vehetünk, a baktérium-bombák. Nem valószínű az alkalmazása. Ellene csakis előzetes oltásokkal lehetne védekezni.

A tudomány halad és a gyűlölet is halad. És ha tudomány és gyűlölet összefognak, akkor igaz az, amit Schiller mondott: „Rettenetes az orozslán és tigris a sivatagi éjszakában, de minden vadállatnál rettenetesebb a gyűlölködő ember”. Képzeljük el mostan azt, ami a közeljövőben valósággá válhatik. Kétszáz repülőgép száll fel, ellátva mindenféle harci eszközzel és megtámad egy fővárost. A fele talán nem is éri el a célt, de a megmaradt fele elegendő ahhoz, hogy a poklot varázsolja a főváros helyébe és a lakosságban a legnagyobb pánikot keltse.

Megnyílt a

„Revü“ uriszabóság

ARAD, Deák Ferenc-u. 15. kapu alatt.

A megszünt **Sámson Jakab-cég** szabásának, **Csont Sándor** vezetésével készülnek a legújabb szabásu ruhák. Pontos és szolid kiszolgálás! Elsőrangú munka! Olcsó ár!

A siker titka a kombinált támadásban rejlik. Robbanó, gyújtó és gázbombák áradataiban, nehéz, majdnem lehetetlen a védekezés. Az előállott pánik hatása alatt az illető ország kormánya még arra is kényszerítve lehet, hogy befejezze azonnal a hadműveleteket és főleg ebben rejlik az ilyen támadások célja és értelme. Egy leszerelt országot tönkre lehetne tenni ilyen módon még mielőtt megkezdődött volna a háború, hiszen a leszereltnek nem állnak rendelkezésére hasonló fegyverek és az elenségnek nem kell megtorlástól félnie. De azért van még ilyen támadás ellen is védekezés, mert hiszen tökéletlen lenne az a rendszer, amely csak rombolni és semmisíteni tudna anélkül, hogy ellen rendszabályok állnának a rendelkezésére.

A legelső védelmi rendszabály a lakosság felvilágosításában áll. Meg kellene ismertetni a lakosságot a különböző gázok hatásával és tulajdonságaival, ismerniök kellene a védelmi eszközöket és ha a lakosság mindezeket tudja, akkor könnyebben lehet fegyelmezett elhárító intézkedéseket tenni, amely lecsökkentí egy támadás eredményét. A pánik a lakosság körében kisebb lenne és ez egy nagyon fontos tényező a védelemben.

A lakosságnak pontosan kell ismernie a vészjelzéseket, riadókészültségben kell lennie és veszély esetén azonnal értesülnie kell mindenről. Kétünő szolgálatokat tehet ezen a téren a rádió, amely pillanatok alatt értesítheti a fenyegetett várost mindenről, amit tudni és tenni kell.

Éjjel sötétségbe borul a város, nappal pedig elködösítik teljesen a támadó szeme elől. Erre a célra a legalkalmasabb néhány speciális kódosító repülőgép, amelyek $\frac{1}{2}$ óra alatt teljesíthetik ezt a feladatot. Érdekes példája az álcázásnak a világháború folyamán Páris megvédése volt. Amíg a város éjjel teljes sötétségbe borult, addig a városon kívül acetylin-lámpák égtek, utánozva a város főbb utvonalaít és így megtévesztve a német repülőket.

Fontos tényező a védelemben a gázbiztos helyek, menedékek létesítése. Ezeket már békeidőben elő kellene készíteni és a lakosságot többszöri próba riadók útján pontosan beosztani. Ezen célra néhány országban, mint Oroszországban és Németországban a mozikat építik át. Békében mozi, támadás esetén gázbiztos menedék.

A legfontosabb része a passzív védelemnek minden esetre a gázálarc. Ezek légmentesen zárják a légző utakat, bőrből, gummiból, vagy gummirozott szövetből készülnek, különleges

Kelengye vásznakat

a fehér hetek alatt

STRASSER

divatáruházában vásárolhat

LEGOLCSÓBBAN!

módon vannak impregnálva és a levegőt csakis egy szűrőkészüléken át kapják. Ebben a szűrőben a mérges gázok kémiai átalakulásuk folytán elveszítik agresszív jellegüket. A „Nemzetközi Vöröskereszt” 1929 áprilisi ülésén Rómában olyan javaslatokat terjesztettek elő, amelyek szerint ez a lakosság részére szánt gázmaszka ne kerüljön többre, mint 3 dollárba. A gyártás még mindenesetre nem kezdődött meg és a mai katonai álarcok jóval drágábbak. Figyelembe kell vennünk, hogy az államok büdskéje nem bírja ellátni a lakosságot maszkákkal és az mindenkinek egyéni feladata. Ezt a kérdést minél hamarabb rendezni kellene.

A fent leírt védekezési módok mind rendkívül fontosak, de nem elégségesek egy támadás sikeres elhárítására. A legyőzött államoknak minden esetre csak ezek a passzív módok vannak engedélyezve. Sikeres csakis az aktív védelem lehet. A repülőgép ellen repülőgép. Hiszen egy repülő lelövéséhez statisztikai adatok szerint 8000 ágyulövés szükséges, ennyi a találás valószínűsége. Tehát nagyon kicsi az esély. De a repülőgép harcra szállva az ellenséges repülővel meg tudja akadályozni a támadást, vagy lévén a valószínűségi arány 1:1, mindenesetre annyira tudja csökkenteni az eredményt, hogy az ellenség megdondolja, érdemes-e támadni. Ezért tehát csakis nagyon fontos helyek, főváros, ipari központ, közlekedési gócpont jönnek számításba. Olyan állam ellen amelynek repülők nem állanak a rendelkezésére, persze lehet támadni anélkül, hogy kudarctól, vagy megtorlástól félnie kellene.

Dr. I. Reichel, (Arad.)

VÁLASZOK

az „Elegáns nők, kopott zsebű, tükrös nadrágu férfiak” című cikkünkre

Fenti cím alatt megjelent cikkünkben tömegesen érkeznek szerkesztőségünkbe a válaszok. Nők és férfiak egyformán résztvesznek az érdekes vitában, melynek fordulatairól a következő levelek adnak képet:

Az Erdélyi Élet nagyon kirívó és fájdalmas társadalmi jelenséget tett szóvá s felszólalása annál inkább értékes, mert bizonyára nő munkatársa részéről hangzott el, tehát feltételezhető, hogy a saját neme részéről az ügyet teljesen ismeri, a másik nem fájdalmasan lerongyolódott állapotát pedig helyesen látta meg.

Ezek után az Erdélyi Élet cikkirónőjétől nem is volt más várható mint az, hogy az összes magyar erők összefogását propagálja és a helyes családi élet kialakulását azzal is elősegítse, hogy a dolgozó nőket figyelmeztesse veszedelmesen elfajuló fényüzetük abbahagyására és eredeti hivatásukhoz való visszatérésére. Amint Szent Pétert tette Krisztus Urunk az

anyaszcntegyház pillérévé, amelyre épített, úgy a társadalomnak is alappillére a tiszta, jól kiegyensúlyozott házasság, amelyben nemcsak a nő, de a férfi is áldozatot hoz s amely nélkül nincs helyes gyermeknevelés.

Édesanyám szintén kereső nő volt: tanítónő. Azonban amennyire szeretett bennünket, annyira nem bírt a háztartás és gyermeknevelés organizálásával megbirkózni. Az eredmény is nagyon gyászos lett: nyolc gyermek közül hat kicsiny korában halt el, majd pedig édesanyám elhalálózása után tetemes adósság veszélyeztette a hátramaradottak létfönntartását, dacára annak, hogy édesatyám is keresett. Feleségemet szintén a kenyerkereső pályáról nyertem el (érettségizett könyvelő), de a kenérkeresettől elvontam és teljesen háztartásunk vezetésének, majd gyermekeink nevelésének él. Az eredmény pedig, ellentétben szegény szüleim szomorú végével, az, hogy gyermekeink teljes egészségnek és erős fejlettségnek örvendenek az anyagi ügyeink pedig teljesen kiegyensúlyozódtak. Társadalmi állásom olyan, hogy a társas élettől nem vonulhatok vissza. Ha itt-ott akadnak néha kocódásaink, azok a gyermeknevelés, vagy a takarékoskodás körül mozognak, de több mint tizenkétévi házaseletünk létalapjait sohasem támadták meg.

Elárulom még, hogy harmincéves korom előtt a női nemről én is hasonló véleménnyel voltam, mint amilyen most a valamit csináló nő „a férfiakról táplál” s már az agglegénység vizei felé eveztem, amikor — nem is keresve — megtaláltam az életem szebbik felét, a férfi örök végzetét: Évamat. Tisztelettel *B Béla*.

Régi házasságok, ahol mindkét fél keresett

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur! Az Erdélyi Élet cikkének alábbi szavai pattantották ki lelkemből mondanivelőmat.

„A kenyérkereső nő igazi konfliktusa azonban mindezekon tul a férjhezmenés és a férjhezmenni akaráskor kezdődik. Két választuja van, vagy visszavedlik a régimódi „privátá”, vagy kettétépi magát lelkileg, fizikailag, abban az ugynevezett modern házasságban, ahol mind a két fél „keres” — de hogy mit talál mind a két fél, sőt a harmadik, a „gyerek” arról jobb nem is beszélni“.

Milyen család életet, nevelést, kulturát, légkört láttam én negyven évi működésem alatt, — erről szeretnék egyetmást elmondani. Csupán az események konturáit vázolom, az elért eredmények felsorolásával.

Egy torontáli igazgatónőnek — férje mérnök volt — két

Butorát szerezze be BARICZ-nál

Saját készítésű elsőrendű garantált áruk. Üzlet:
PIAȚA AVRAM IANCU 15. Géperőre berendezett
üzem: STR. GH. JONESCU 14. A R A D.

kiváló és keresett orvosfia és két tanítónő lánya. Egy másik férje tanár volt — tíz gyermeket nevelt. három fia egyetemet végzett, egy fiatal rendőrkapitányné tanárnő elfoglaltsága mellett két pompás fiucska nevelését vezeti. Egy a bácskai igazgatónőnek — férje anyakönyvvezető volt — két jogvégzett fia van; az egyik már ügyvéd.

Es így tovább, végeláthatatlan sorát jegyezhetném ide a kiválóan derék családoknak, „hol mind a két fél keresett” s mégis derék, kiválóan képzett, értékes embereket neveltek. Tisztelettel: *K. Cs. Róza.*

Nem lehet párhuzamot vonni a férfi és a nő eleganciája között

Olvastam az Erdélyi Élet cikkét az elegáns nőkről és a kopott férfiakról. Megalkottam véleményemet. Engedje meg, hogy mindenek előtt bemutatkozzam, hogy milyen minőségben óhajtok az önök diszputájába beleszólni. Családanya vagyok és a mult iskolájának „semmit sem csináló” tagja (ha ugyan semminek lehet nevezni az anya és a háziasszony munkakörét) és néma szemlélője a mai kor mindent felkavaró fergetegének. Sok mindent én sem helyeslek, de darázs-fészekbe kelene nyulnunk, ha mindazt megakarnánk változtatni, ami a „régieknek felfogása szerint nem helyes. Így az én szerény megjegyzésem az, hogyha olyan sok kivetni való van általában a mai kor gyermekeinek felfogásában és viselkedésében, akkor miért ragadj ki csak közülük és miért bostromoz, éppen egy olyan korjelenséget, mely talán inkább dicséretre méltó lenne.

A kor fergetege felcsigázta a szépen öltözködés utáni általános vágyakozást az egész vonalon. Miért legyen e vágy kielégítettségére kárhozható éppen ez a leánysereg, amely senkit nem terhelve, a legnemesebb módon akarja azt kielégíteni, nem zugolódva azért, hogy mindazon jó, mint most kezük és eszük munkájával szereznek meg, ölükbe hullhatott volna, ha történetesen a háboru nem idézi elő azt a gazdasági válságot, amelynek áldozata elsősorban a középosztály. A kopott férfi is általános jelensége a mai gazdasági krízisnek: tehát hogy számíthatna ma a nő a férfitra?! Párhuzamot vonni a két nem eleganciája között nem is lehet, mert a férfi öltözködési problémája tisztán pénzkérdés, a nő azonban a hiányt részben pótolni tudja leleményességével, ügyességével, izlésével és szorgalmával. A férfi ruhája évekig eltart, ezért aztán kopott: a nő szezonról-szezonra egy kis ravasz-sággal varázsolgatja elő az ugynevezett eleganciát s ez, természetesen, könnyebben megy, ha „valamit csinálással” még megszerezheti hozzá azt, amit maga előteremtteni nem képes.

Kombine=Hálóing=
 modern kivitel, **RUTTKAY & BOTYE** CÉG
 — olcsó ár, **ARAD**

A cikkiró életviszonyait nem ismerem, de egyben bizonyos vagyok és pedig abban, hogy ön is szereti az elegáns öltözködést, a kellemes időtöltést, a szép utazásokat. Miért akarja hát, hogy a mai szegény leányok minderről a legnagyobb mértékben és a legkisebb mértékig lemondjanak? Miért akarja azoknak a szegény szülőknek a helyzetét megnehezíteni, kiknek ugyanis eléggé fáj, hogy vágyaikat, leányaikat ugyanolyan életviszonyokba helyezni, mint amilyenben ők voltak — képtelenek megvalósítani. Ne ostorozzunk, de legyünk megértők. Kitudja, mi vár még rá a mai fiatalságra?! Hisz amint Ön leteszi a tollat, amit csak — mint Ön mondja — úgy kezel, mint egy rossz szokást, azok a szegény „valamit csiáló” leányok is elhagyhatják bármikor a megkezdett munkát és bevezhetnek boldogan a házasság révébe. Hogy azután miképpen osztják be életüket: jár-e mind a két fél munkába vagy pedig azt látják jobbnak, hogy ha szűkebben is, de csak a férj keresményéből éljenek, azt már igazán reájuk bízhatjuk. Ettől még lehetnek rendes háztartások s viszont még rendetlen háztartások és elhanyagolt gyermekek voltak azelőtt is és enélkül is. Üdvözlettel: Egy családanya.

A legkopottabb férj is szereti, ha a felesége elegáns

Igen tisztelt szerkesztő ur! Nekem is volna szavam az Ön cikkéhez. Bár férjemmel együtt keresünk, sajnos elég szűkös viszonyok között élünk. Nem akarok Önnel vitatkozni, csupán egy szerény megjegyzésem volna és ez az, hogy még a legkopottabb férj is szereti, ha a felesége elegáns. Egy városi tisztviselő kisfizetésű neje.

A felesleges luxus

Igen tisztelt Szerkesztő ur! B. cikket bizonyára többen nem értették meg s mint támadást értelmezik a sors ama kegyeltjei ellen, akik nincsennek ráutalva és mégis állást foglalnak el. Ha szabad saját szerény véleményemet nyilvánítani, úgy én a cikkíró egészen más titkos gondolatát olvasom ki a sorokból, amelyeknek célja voltaképpen a mai örült luxus csökkentése lenne. Szerintem ő sincs az ellen, hogy a jövőre való tekintettel azok, kik leányaikat, hozzátartozóikat már előre el tudják helyezni hivatalokban, ezt gongosságból meg ne tegyék, de nem lenne szabad ezeknek a dolgoknak, kik pillanatnyilag nincsennek rászorulva a fizetésre, hiábavaló költségeikkel szinte a sorsot kihívni és a mai nyomoruságos világban, tehetséges de szerencsétlenebb embertársaink elkeseredését felkelteni.

Különösen nem értette meg a gondolatot egyik barátnőm, ki arra céloz, hogy igenis egy ápolt és jól öltözött nő mindig kellemes hatást tesz a szemlélőre, ha a pénzt bárhonna teremti is elő. Az ilyen esetek még a mai szabad gondolkodás mellett is ellenérzést váltanak ki és sok rombolást okoznak sok elkeseredett lélekben. Pedig a mai állapotok mellett különös figyelmet kellene fordítani arra, hogy embertársainkat ne csak segítsük, amennyire lehetséges, de a lelki válságoktól is megóvjuk őket. Kiváló tisztelettel: Egy gondolkodó asszony.

A Paramount-gyár

színészeket és színésznőket keres Romániában

Tehetséges emberek mindenhol vannak, a nagyvárosokban éppúgy, mint a kis falvakban, rejtett tanyákon. De az érvényesülés lehetőségei nem egyformák. A nagy kulturközpontok fiatal tehetségei könnyen megtalálják az utat, amely a dicsőség és hírnév felé vezet. Egy hollywoodi csunya házmesterlánynak több lehetősége van filmsztárrá lenni, mint a legszebb, legtehetségesebb és legműveltebb romániai urilánynak. A filmnek pedig mindig új és új művészekre van szüksége, mert új utakat keres a nagyközönség kegyé-
nek elnyerésére és megtartására.

A Paramount filmgyár segíteni akar a rejtett tehetségeken, elő akarja mozdítani érvényesülésüket. Most Románia felé fordult figyelme és azt szeretné, hogy innen szerződtesse néhány új csillagot a mozi részére. Ebből megbizta az Erdélyi Életet, *mellyel már régebben összeköttetésben áll, hogy részére ajánlatokat szerezzen be olyan fiatal leányoktól és férfiaktól, akik a filmszínészi pályát választanák tehetségeik érvényesítésére.* Választása azért esett az Erdélyi Életre, mert a legrégebb, legmegbízhatóbb lap Romániában, amely behatóan foglalkozik a film művészetével. *Az Erdélyi Élet felhívja tehát azokat, akik filmszínészek akarnak lenni és erre tehetségük is van, fényképes ajánlataikat küldjék be a lap szerkesztőségébe, amely azokat Hollywoodba, a Paramount filmgyárhoz továbbítja.*

A pályázók személyes megjelenésére egyelőre nincsen szükség, tehát bárki, vidéken lakók is, beküldhetik ajánlatukat. A pályázat legfőbb kellei: kifogástalan alak, általános műveltség, lehetőleg valami zenei képzettség, hibátlan beszédmodor is organum. A csatolt levélben pedig közölni kell az illető személyi adatait, korát magasságát és testsúlyát is.

A hangosfilm legnagyobb problémája a nyelv kérdése, tehát ma már nem elegendő a filmszínész jó alakja, szépsége, kifejező arca és kellemes mozgása, hogy feltűnjék. Ma megkövetelik a gyárak, hogy a pályázók szépen beszéljenek és lehetőleg néhány nyelvet tudjanak. Ma már minden filmet több változatban vesznek fel, különböző nyelveken, de ugyanazokkal a színészekkel. Nem feltétlenül szükséges,

Autóhengerek furását

amerikai gépekkel hengerenként 200 lejért vállalja **A. KÁLMÁN**, Autó- és Motorabteilung Arad.

hogy a jelentkezők például angolul tudjanak, de annyi szükséges, hogy az elsajátításhoz jó érzékük legyen.

A pályázatokban ezeken az adatokon kívül fel kell tüntetni azt is, hogy milyen speciális készségük van a jelölteknek erre a nehéz, de keresett pályára. Így például előny az, ha valaki művésziesen táncol, valamelyik sportágot kiűnően űzi stb., stb.

Az Erdélyi Élet mingig közölni fogja azoknak a neveit, akiknek pályázata beérkezett és azoknak fényképeit is, akiknek eshetőségük van a Paramount filmgyár tagjává válni. Itt az alkalom tehát, tessék pályázni!

Szájruzs és körömreszelő

Nem hiszem, hogy a nő számára nagyobb adag boldogságot jelentene mai társadalmi helyzete a réginél. Kétségkívül akad igazi tehetség a nők között is, aki a laboratóriumban, vagy az íróasztal mellett éli ki magát, de a legtöbb nő, mióta dolgozik, sokkal többet veszett annál az önállóságnál és szabadságyarapodásnál, amit a munkája és keresete biztosít számára. A mai gazdasági helyzet töméntelen megoldhatatlan problémája között nem a legkevésbé súlyos a nőnek a termelő munka rendjében való elhelyezkedése, ami nemcsak a munkanélküli férfiak számát fokozza, de azokét a leányokét és leányasszonyokét is, akiknek az élete sohasem állapodik meg annál a bizonyosságnál, amit a legszerényebb házasság is jelentett számára a letűnt békeévekben.

A munkanélküliség kérdése, úgy gondolom, még a régi termelési rendben is égető problémává súlyosodott volna, ha a nők a mai mértékben lepték el az irodákat, üzleteket, gyárakat és egyéb munkahelyeket. Még sokkal inkább megnehezíti a dolgozó társadalom helyzetét a mai munkánságban. De ha már az utolsó évtizedek kilendítették a nőt régi munkahelyéről és versenytársává tették a férfimunkásnak: logikus, hogy *nemükre való tekintet nélkül kijusson számukra az a kevés jog és könnyítés, ami a kialakult munkarendben a férfi számára megadatott.*

Nevezetesen abban a hivatalban, ahol a férfi cigarettára gyujthat, hogy idegeit megnyugtassa, vagy szokásának hódoljon, *nyanez a szabadság megilleti a nőt is*, aki rászokott a dohányzásra, vagy aki úgy találja, hogy könnyebben

Szőnyeg, függöny, stor, sezlonátvető, butnrszövet, brokát és mokett, roletta- és matracgradl, függöny-etamin és tussor, paplan, kelengyevászon, selyem, szövet és bélésáru **legolcsóbban „MERCANTIL“** szőnyeg- és divatáruházban **ARAD,** a Dácia kávéházzal szemben.

végezheti dolgát a cigaretta füstjében. Az is egyéni joga, ha azért füstöl, mert sikkesnek találja fogai, vagy két keze között a cigarettet; aminthogy nem lehet megtiltani neki a ma általánosan divatos ruzsrudacska használatát sem, éppen a munkaegyenlőség alapján. Mert még a békeidők munkarit-musa, sőt a háborus viszonyok diktálta rendkívüli tempó is lehetővé tette, hogy akár szokásból, idegességből, akár pedig lustaságból, vagy munkakerülési szándékból a körömráspolyozás műveletét hivatalukban bonyolítsák le a tisztviselő urak, úgy a köztisztviselőknek, mint a vállalati irodákban. Annyira köztudatba ment át a hivatalnok urak kézápolási előszeretete, hogy a gassenhauerok gyakori anyaga lett.

Nos, hát ezt a jogát sem a köztisztviselőktől, sem a többi hivatalnok urtól nem tudta elvenni semmiféle forradalom és gazdasági összeomlás. Ilyenképpen nehéz elképzelni, *mi indította a Cfr és a belügyminiszterium urait arra az ismételt szigorú elhatározásra, hogy a nőtisztviselőket eltiltsák az ajakkrusztól és cigarettától, ugyanekkor azonban tovább is hallgatólagosan beleegyezzenek a férfialkalmazottak cigarettájába, sőt pipájába is, nem is szólván a békéből átmentett körömrészletről.* Ha a munka jogát megadták a nőnek, nem lehet megvonni tőle azokat a kis pauszákat sem, melyek nem hátráltatják a működésüket, ezzel szemben enyhítik a munka súlyát s fokozzák végeredményképpen a munkabírásukat.

Függetlenül azonban attól az igazságtalanságtól, amelyik csak a nőt sújtja ezzel a ruzsrendelettel, el kell csodálkoznunk felette, hogy ez a rendelet most született. Ha a takarékosági intézkedések a köz érdekében az egész vonalon érvényesültek volna már, ha a parlamentből és a hivatali szobákból végérvényesen ki lehetett volna zárni a minden nagyüzemmel szükségszerűen együttjáró korrupción kívül még a protekciót is, ha egy átlombeli tőkeletes adminisztráció költségpocsékolás és időpazarlás nélkül intézné az állampolgárok dolgát, akkor talán sor kerülhetne ilyenfajta ruzsrendeletre is. Nem képzelhető, hogy valaha helyesléssel találkozók az ilyen hajánál fogva előráncigált intézkedés, mint a cigaretta- és ruzsrendelet, amelyik nem igen jó egyébre, minthogy a vicclapok számára szolgáltatson nagyon is kézenfekvő anyagot.

Csak az árak olesók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Str. Bratianu (Weitzer János-ucca) 2. Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátkutnik, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye!

A férfidivat,

mely logikus, praktikus, egyszerű, egészen más, mint a hölgyek költséges divathóbortja

Hát hiába na, azért a férfidivat mégis csak más.

És ezt most nem azért mondom, mert véletlenül én is férfi vagyok. Tessék elhinni, hogy e pillanatban a logika és józanság eszméi léggömbjén felemelkedve, a józanság sztratoszférájában lebegek és onnan állapítom meg minden aljas pártoskodás nélkül, hogy hiába, azért a férfidivat mégis csak egészen más.

Mert vegyünk csak például a női szoknyát és állítsuk szembe a férfinadrággal.

Mi a szoknya?

Egy harang.

Egy harang, amit guvriroznak, plissiroznak, beraknak, hólolnak, endliznek, pikóznak. Ami hol rövid, hol hosszú, hol félhosszu, hol egyik oldalán rövid, másik oldalán hosszú, testhezálló, hol pöttyögös, hol egybeszabott, hol részekből van összeállítva — á, kérem, tessék csak megnézni ezzel szemben a nadrágot . . .

Mert mi a nadrág?

Egy cső.

Illetőleg két cső, mert ugyebár két lábszár van, azt nem lehet eltakarni egy csővel, énnélfogva a logikus és egyszerű férfidivatban megindul alól két cső és felül egy kedves, formás kis félgömbben végződik.

Pontos, derék, tisztességes geometriai formák. Egy begombolható félgömb és két darab kivasalt cső.

Tényleg a mélyponton vagyunk?

Erről bárki meggyőződhet, ha felkeresi az

Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezetének

volt Atzél Péter-uccai hatalmas butorraktárait, ahol a legkényesebb izlést is kielégítő, művészi szép és garantált elsőrendű kivitelű butorokat

soha nem létezett
olcsó árakban

lehet beszerezni! o--o o—o

Bombáknál is nagyobb hatást keltenek áraink a butorszakmában! oo oo

Na, nem úgy értem, mintha a csövek a geometriában is ki volnának vasalva, mert ugye annak így első pillanatra nem látszik észszerűsége, hogy az a nadrág cső, akkor mért van kivasalva?

De tessék nekem megmondani: mért ne legyen?

Hát árt annak a buta, unalmas hengernek, ha egy kicsit ki van vasalva? És különben is meddig tart az az egész vasalás? Amíg az ember ki nem térdeli a nadrágot és ennél fogva a kivasalts henger élének folytonosságát meg nem szakítja egy olyan kis vesealaku gömbszelet mely ugyanolyan pontosan követi a térd formáit, mint a vasalás a lábszár csontjának vonalát, azzal a különbséggel, hogy míg a vasalás egyenes addig a lábszárcsont...

Na mindegy, elég az hozzá, hogy van rajta egy kis vasalás, de egyéb aztán igazán semmi.

Kivéve azt, hogy alul fel van hajtva.

Hát igen, ezzel a felhajtással egy kis baj van. Ez első pillanatra nem látszik olyan észszerűnek, mint a férfidivat nagyjában és egészében, de bocsánatot kérek, ennek a felhajtásnak megvan a maga komoly és logikus oka.

Mert ugyebár, mi van akkor, ha a férfi megy az uccán és hirtelen megered az eső? Felhajtja a nadrágját, hogy be ne sározódjék. Na már most tessék elképzelni, mennyivel egyszerűbb és praktikusabb dolog, ha ennél fogva olyan nadrágot visel az ember, amit már nem is kell felhajtani, mert ugyis fel van hajtva?

Azonban ennek az volna a hátránya ugyebár, hogy amikor nem csik az eső, akkor az ember nadrágja mintegy öt centivel rövidebb lenne a kelleténél, mert fel van hajtva. Hogy segít ezen az okos férfidivat? Ugy, hogy a szabó a nadrágot olyan hosszúra készíti, mintha nem lenne felhajtva. Ennek folytán mi a

teendő olyankor, ha elered az eső? Az embernek a felhajtott nadrágját egyszerűen mégegyszer fel kell hajtani.

Ez csak egyszerű és észszerű és...

Nahát nem olyan nagyon észszerű, de... de egyéb baj aztán igazán nincs a nadrággal semmi. Ellenkezőleg. A leg-

Az aradvárosi
mozgásházák
műsorából

remekebb dolgok vannak vele, mert egy csapásra bebizonyítható általa a férfidivat kérlelhetetlen és acélkeménységű céltudatossága. Ott vannak ugyanis a nadrágon a zsebek.

Összesen három zseb, vagy mondjuk négy. Néha egy kis órazseb is van, az öt. Az órazsebben ugyanis nincs óra, mert azt az ember a mellényzsebében hordja, de a férfi divat már előre számol azzal, hogy az ember esetleg mellény nélkül viseli a nadrágot, nyáron. Azért van aztán az ember téli nadrágján is.

Illetőleg, hát igen, azt nem lehet tagadni, hogy a téli nadrágon nincs sok jogosultsága az órazsebnek, na de viszont nem kell olyan izlésnek lenni, hogy téli nadrág, meg nyári nadrág, mert az ember azt az órát abban az esetben ha nincsen rajta mellény, ugye a nadrág órazsebben hordja, hanem a kabát-szivarzsebben egy láncon, a zsebkendő mellett a gomblyukba fűzve.

Nahát, azért mondom, hogy az egyszerű és logikus férfidivat izé...

Na mindegy, beszéljünk másról, mert azt el kell ismereni, hogy ez a miacsuda a zsebekkel és a gomblyukkal nem olyan borzasztóan egyszerű, hogy ne kellene egy kicsit megmagyarázni, ennél fogva említsünk meg olyan ruhadarabokat, amelyekről azonnal, első pillantásra kitetszik, hogy csak a hivalkozásra teljesen tekintet nélkül való férfifinem agyában születhettek meg.

Allítsuk szembe az arany- és ezüstlamés, krepzsorzsettes, emprimés és mittudoménmicsodás, kivágott elejű, karnélküli, csupasz hátú női estélyi ruhával azt az egyszerű, nemes fekete férfi frakkot, nemes selyem hajlókájával, szép ívelésű szabásával, amely elől egy kissétulzottan és hirtelen rövid ugyan, elannyira, hogy első pillantásra olyannak tetszik, mint ha kétoldalt egy-egy juhászkutya letépett volna belőle egy-egy darabot, na de viszont hátul az a két szép, majdnem földigérő szövetharag, ami...

Hát igen, azt nem nagyon tudja az ember megmondani, hogy az mire való, de mondjuk, ne a frakkot vegyük, hanem a szmokingot. Vegyük a szmokingot a maga egyszerű formáival, vakító fehér plasztikonjával, amely keményen domborodik az ember mellén és igaz, hogy tánc közben egy kicsit dörzsöl és amikor az ember leül vele, akkor úgy hirtelen kidülled, mintha az embernek váratlanul egy alkalmi mellpupja nőtt volna és általában éve nem igen érti az ember első pillanatra, hogy ha a férfi táncolni készül, akkor miért vesz fel mellvért, de viszont ez a kifogás eloszlik mint a budborék, abban a pillanatban, amidőn a mell a supécárdás következtében egy kissé megpuhul és olyan kis horpadások és hepehupák keletkeznek rajta és...

Egyszóval a férfidivat azért olyan egyszerű, logikus és praktikus, mert...

Bocsánatot kérek, most nagyon sietnem kell, de majd legközelebb, ha időm lesz, okvetlenül megmagyarázom.

n—n

Színház és Film Élet

Intimitások a legendás Hollywood életéből

Írta: *Umberto Colombini*

Az Erdélyi Élet folytatásos közleménye

(Folytatás)

Végre eljön a vacsora ideje. Többnyire vendégeim vannak és nincs szörnyűbb, mint mikor az embernek mosolyogni és szellemeskedni kell, amikor legszívesebben már egy óra óta aludnék. De a lefekvés, persze, még szóba sem kerülhet. Kilenckor újra el kell mennem hazulról.

Az a filmgyár, ahol dolgozom, minden filmjét, alighogy befejezték, bemutatja a közönségnek. Félkilenckor már a kapu előtt áll az autóm és a sofőr hangos túlköléssel jelzi, hogy indulnunk kell.

Az autóba szállok és elrobogunk. Most kezdődik a munka utolsó része: kétségtelenül a legkevésbé fárasztó és a legkellemesebb, de azért érthető, hogy néha már a tapstól is heves fejfájást kapok. Oh, milyen szívesen lemondanék ezekről a filmbemutatókról, bármennyire is hálás vagyok a sikerekért, az én kedves közönségemnek!

Végre éjfélkor vége az előadásnak. Barátaim kérde, fogadjam el meghívásukat, menjek társaságba, estélyekre. Az egyik valamelyik előkelő vendéglőbe hív, a másik a néger bárba csalogat. De engem nem csábít sem a vacsora, sem a tánc. Bocsánatot kérek mindenkitől, akinek meghívását visszautasítom: csak egy vágyam van, minél előbb lefeküdni. Az autóm hazavisz.

Éjjel egy óra van, amikor végre ágyba kerülök. Én ugyan menyui ideig pihenhetek? Hát Istenem, reggel öt-kor már kezdődik az új nap!

Szóval igazuk van azoknak, akik azt állítják, hogy a filmszínésznő élete csupa gyönyör-

Nancy Carroll

a „Der Mann, den ich tötete“ című nagyhatású Paramount filmnek gyönyörű főszereplője. Ez a szenzációs film az aradvárosi mozgószínházakban kerül bemutatásra

rőség. No, nem egészen. De mindennek ellenére ezrével jelentkeznek naponta az új filmszínésznő-jelöltek, akik dicsőség, hírnév kedvéért hajlandók mindezt a gyönyörűséget végigszenvedni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Charles (Buddy) Rogers

A nők örökké mosolygó bálványa
(Paramount)

A nagyváros lényei

Nem Chaplin felejthetetlenül szép filmjéről lesz szó, hanem azokról a fényekről, amelyeknek kigyulladásá a világon mindenfelé a napi munka végét jelenti, pihenést, szórakozást ígér, kikapcsolódást a fárasztó robotból.

Tallulah Bankhead

akiről Hollywoodban a legtöbbször beszélik: ő a jövő nagy ígérete — (Paramount)

nem tökéletesen elvesztette az európai piacokat. Hiszen lassanként minden ország a maga nyelvén kezd gyártani. A filmek jelentékeny veszteséget szenvedtek.

Hollywood még mindig válságban van és egyelőre senki

Igy volt ez 1930 őszeig Hollywoodban is. De amikor abban az évben visszatértek rendes nyári szabadságukról a filmszínészek, a gyárban legnagyobb megdöbbenésükre, új szerződést tettek eléjük, amely szigoruan meghosszabbította a munka idejét. Ezentúl tehát a „nagyváros fényei”-nek kigyulladásá után is dolgozni kell.

„Minden perc drága”, állapították meg a nagy filmgyárak vezető emberei és aztán kijelentették: „Mi éppen ezért naponta néhány órával többet dolgozzunk majd és ha szükség lesz rá, hetenkint két napra bezárjuk a gyárat”.

Hollywoodban ugyanis kitört a takarékosági örület, majd elmondjuk, miért.

Mint a világon mindenütt, Amerikában is gazdasági válság van. Hogy a filmvilágban még az általánosnál is súlyosabb méreteket öltött, annak tudvalevőleg a hangosfilm az oka, amely miatt Amerika csak-

sem tudja mi lesz az amerikai filmiparral. A hangosfilm, amely oly meglepő gyorsasággal fejlődött, tökéletesen felkavart mindent. Hollywood ma, három esztendő után is olyan még, mint a felvert hangyaboly. Senkisémet találja a helyét, senkisémet tudja, lesz-e még holnap is kenyere.

Nancy Carol a hősnője, Ernst Lubitsch a rendezője „Der Mann den ich töltete” c. világhírű Paramount filmnek, mely az aradvárosi mozgószínházak műsorán van

A válság azzal kezdődött, hogy a newyorki nagybankok és hitelintézetek gazdasági nehézségekre hivatkozva nem voltak hajlandók továbbra is kölcsönt folyósítani a készülő filmek számára. Egy nagy filmgyár már több mint egy éve nem tudja befejezni két nagy filmjét, mert nincs hozzá tőkéje. A bankokhoz pedig hiába fordul segítségért. Aki mindig nyitott szemmel nézte a dolgokat, abban már régóta az a meggyőződés alakult ki, hogy a hollywoodi kártyavárnak gazdasági válság és hangosfilm nélkül is előbb-utóbb össze kell omlania. Lehet, hogy a hangosfilm nélkül ez később következett volna be, — talán egy két, három, négy év múlva — de előbb-utóbb felvirradt volna a katasztrófa napja. (Folytatjuk)

Az aradvárosi mozik műsorában most újra láthatja

BEN-HUR

**felejthetetlen jeleneteit
hangos változatban:**

1. A betlehemi csillag
2. A meghódított Jeruzsálem
3. Ben-Hur és Eszter találkozása
4. A Hur-család megalázása
5. A názárethi kutnál
6. A tengeri csata
7. A nagy négyfogatu-verseny
8. Ben-Hur győzelme
9. A galileai légiók
10. Az utolsó vacsora
11. A csodatétel
12. Ben-Hur és Eszter egymásra talál

— **Kollin Jenő fogászati rendelését** megkezdte. Strada Ilarie Chendi 10. alatt. (Weitzer János- és Kölcsey-uca sarok.)

Hajókatasztrófák a filmen

George Baucroft, a Paramount filmgyár sztárja, a „Férfi a fedélzeten” népszerű főszereplője beszéli el a következőket:

Nem panaszkodhatom, hogy életem szegény volna szenzációkban. Filmjeimnek köszönhetem. Rengeteg súlyos bűnt követtem el. Már ki is végeztek egyszer. Nem beszélve arról, hogy egy napon milliókat vesztettem a börtönben. És most két borzalmas hajókatasztrófát éltem át. Nem a műteremben, ez nem lett volna érdekes, hanem a nyílt tengeren.

Marlene Dietrich és Maurice Chevalier (Paramount)

Az első katasztrófa elég drága mulatság volt. Egy négyezer tonnás gőzösnek összekellett ütköznie egy ugyanolyan nagyságú hajóval. Így került elő a „Férfi a fedélzeten” című Paramount hangosfilm kézírata, amelyben én a kapitányi teendőikkel megbízott tengerészt játszom. Mit csinált a Paramount? Kibérelt két nagy gőzöst, amelyek az összeütközést le kellett játszaniok.

Mérnökök, hajószakértők és egy egész sora mindenféle szakembereknek hosszas munkával készítették elő a különösen nehéz felvételeket. Az egyetlen „hamisítvány” ezekben a jelenetekben a köd volt. A kaliforniai partokon ugyanis nyáron nincsen köd, tehát mesterségesen kellett előállítani.

Amikor minden előkészület és számítás befejeződött, megkezdődtek a felvételek. Én egy kabin ajtajában álltam és úgy kellett viselkednem, mintha semmitsem tudnék arról, hogy a következő pillanatban egy másik hajó ütközik belénk borzalmas recsegés és ropogás közepette. A felvevőgépek figyelő gépszemei állandóan követték arcjátszómat és mozgásaimat, tehát a nemtetszésnek legkisebb jelét is el kellett kerülnöm. Elképzelhető, hogy ez az állapot nem volt kellemes és azt hiszem, hogy ezek a pillanatok egész film pályafutásom legizgatóbb pillanatai voltak.

Ez azonban még ártatlan játék volt ahhoz a másik jelenet-hez képest, amely szintén viharban és a nyílt tengeren játszódik le. Ebben a jelenetben én és szereplőtársaim a gőzös fedélzetén álltunk és arra vártunk, hogy egy borzalmas hullámár rajtunk keresztül elöntse a hajót. Miután a tenger nem volt hajlandó

Claudette Colbert és Garry Cooper (Paramount)

hogy a felvevőgépek ezt a kis szívességet megtegye és hullámaít ránkküldje, nem maradt más hátra, mint segítségére lenni „a felzudult természetnek”. Hat hatalmas víztankot állítottak fel megfelelő magasságban és adott jelre ránkürítették vízáradatukat.

Nagyszerűen vágott minden. Fedélzetünket előntötte a borzalmas áradat és rendezőnk, Rowland v. Lee el volt ragadtatva a mesterséges hullámok csodás hatásától. Mi, akiknek el kellett szenvednünk a sok tonna víz ránkzudulását, mindenesetre valamivel kevésbbé voltunk elragadtatva. Mert minden hullám ereje olyan volt, hogy elsöpört helyünkről és a hajó másik oldalára vetett. Még napok múlva is gondolnunk kellett erre a felvételre, mert mindnyájan zuzódásokat és horzsolásokat szenvedtünk. Komo-lyan nem sebesült meg senki, de nem

Vilámmenyien Paramount-sztárok

volt olyan szép a dolog, mint sokan elképzelnék. Ha ezek a jelenetek a filmen oly nagyszerűen hatnak, amilyen élethűen mi elszenvedtük azokat, akkor párat azok lesznek. A magam részéről ugyan kevésbbé valódi hullámokkal is megelégedtem volna, de mit meg nem tesz az ember a film kedvéért!

AZ ARADVÁROSI MOZIK

ELŐZETES JELENTÉSE

Legénylányok

Az amerikai „felső tizezer” leányainak élete érdekes témája

Jeanette MacDonald és Maurice Chevalier „Egy óra — Veled” c. Paramount slágerben, az aradvárosi mozgószínházak műsorából

sok regénynek, szindarabnak és filmnek. A milliomos lányok külön világa más szabályok szerint igazodik, mint a dolgozó nőké vagy a polgárlányoké. A gazdagság lehetővé teszi számukra a szórakozások mindenféle módját és kiüríthetik az élvezetek kelyhét fenékig. Rendesen élnek is szabadságukkal és válogatott módjait találják ki az időtöltésnek. Mindennek ellenére abban nem különböznek a többi lányoktól, hogy az ő életüknek is legfőbb problémája a szerelem és legfontosabb célja a férjhezmenés. Így a legénylányok hősnője Diana is csak külsőleg éli a milliomoslányok szabad életét,

belsőleg azonban melegsivü, ártatlan leány, aki csakhamar ha-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BEN-HUR
az elmúlt évek leghatalmasabb remekműve ujjászületett! o—o

BEN-HUR
viszahozza azokat az aranyidőket, amikor a mozik telt kasszákat csináltak! o o o—o

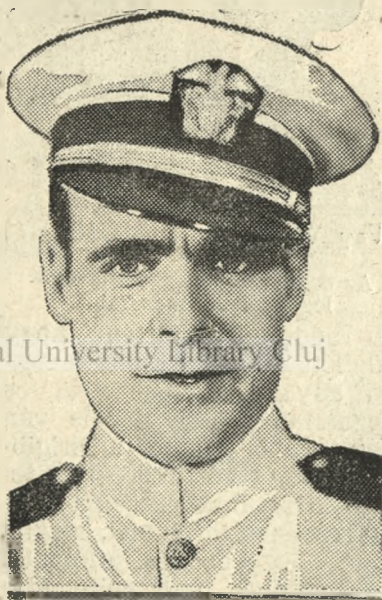
BEN-HUR
győzelmesen tér vissza!

BEN-HUR
nagyobb, mint valaha!

lázosan szerelmes lesz. Joan Crawford játsza a Metro Goldwyn gyár új filmjátékának főszerepét és egész ragyogó egyéniségét harcba viszi a siker érdekében. Partnere John Mark Brown, aki elegáns megjelenésével és nemes játékával elérte, hogy rövid idő alatt meghódította a mozi közönségét. Joan Crawford ellentét a filmdrámában Anita Page, aki egy bensejében romlott, de kifelé a szemérmest játszó gazdag leányt alakít és evvel a trükkjével elhódítja a férfiakat. Fontos szerepeket játszanak még Nils Asther és Dorothy Sebastian, akik bemutatják, hogy van boldog házasság a milliomosok világában is. A darabot Josephine Lovett kézírata után Harry Beaumont rendezte nagy drámai érzékkel és erővel. A zenés és táncos jeleneteket épp olyan hünen adja vissza, mint a tragikus mozzanatok, közben mindig ügyelve arra, hogy szép képeket produkáljon. Legszenzációsabban oldotta meg azt a különös jelenetet, amikor Anita Page ittasan botránnyal rögtönöz és eközben lezuhan a palota lépcsőjén. Az érdekes téma, a kitűnő szereposztás és a nagystílusú rendezés a legmagasabb nivóra emelik ezt a filmjátékot, mely különben a zárkózott német közönséget is meghódította.

Derelict

Minden ember vágyódik legálább egyszer életében a tengert látni és aki már látta, vagy utazott a végtelen óceánon, felejtethetetlen élményt könyvelhet el élményei raktárában. A tenger változatossága erősen foglalkoztatja a költők fantáziáját is és bő teret nyújt a filmszakembereknek remekművek alkotására. A nyugodt óceán végtelen kékje ép olyan szép a vásznon, mint a háborgó tenger feltornyosuló hullámai. Mindig csodálatot vált ki a tengerészek haláltmegvető bátorsága, mellyel szembeszállnak viharral, vésszel és a legnagyobb veszély óráiban is teljesítik kötelességüket. A „Derelict” egy hajó neve, melynek kapitánya George Bancroft, a Paramount filmgyárak kiváló művésze. A film a Derelict viszontagságainak változatos története és lejátszódik benne egy bájos szerelmi történet is, melynek hősnője Jessie Royce, a gyönyörű amerikai színésznő, akiért két férfi verseng a darabban. George Bancroft és William Boyd. A filmjáték legcsodásabb része egy tengeri vihar, mely pusztulásba dönti a Derelictet. Ilyen vihart még nem láttunk a moziban, ezt nem lehetett a műterem falai között felvenni. A háborgó tenger képe és hangja oly megrázó

Ralph Graves in "DIRIGIBLE"
A COLUMBIA PICTURE

Az aradvárosi mozgószínházak
legközelebbi műsorából

erővel érzékelhető itt, hogy felülmul minden eddigi hasonló-
 produktiót. Ez a vihar hozza össze a szerelmeseket és bé-

Fay Wray in "DIRIGIBLE"
 A COLUMBIA PICTURE

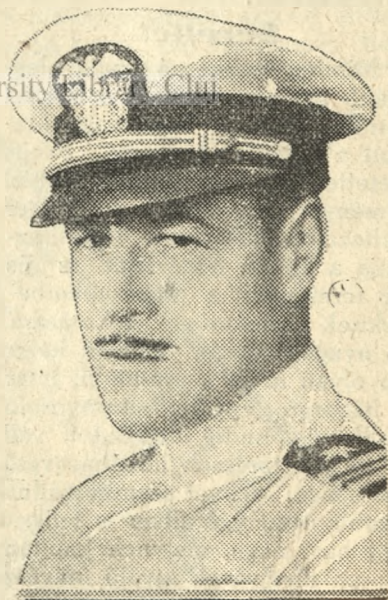
Az aradvárosi mozgósínházak
 legközelebbi műsorából

tán rendszeren az történt, hogy
 előállt Amerika kimeríthet-
 len anyagi lehetőségeivel és
 megmutatta, hogy igenis van
 még tovább. Amikor a Dirigib-
 let próbáját néztük végig, a le-
 vegő királyainak ezt a paratlan-
 nul izgalmas történetét, megint
 az a meggyőződés érelődött
 meg bennünk, hogy ennél töb-
 bet, nagyobbarányt igazán nem
 lehet már nyújtani. És ezuttal
 bizonyára sokáig el is fog tar-
 tani, míg ez a meggyőződés-
 sünk kénytelen megváltozni.
 Olyan film már több is volt,
 melyben repülőgépek, repülő-
 géprajok szerepelnek. Ezuttal
 azonban nemcsak hogy Zeppe-
 linek állanak a cselekvény kö-
 zéppontjában, de van egy ilyen
 léghajóórás, mely viharban
 pozdorjává szakadva, a szem-
 münk láttára zuhan le a tenger-
 be. A film meséje két férfi és
 egy nő szerelmének története.
 Itt a szerelem mellett nem kisebb dologról van szó, mint ar-

kíti meg a vetélytársakat. A
 Derelict emlékeztet a nagy si-
 kert aratott filmre, mely a
 „Titanic” borzalmas katasztró-
 fáját vitte a vetítógép elé. A
 film Amerikában páratlan si-
 kert aratott és George Banc-
 rofftot újra ugyanolyan népsze-
 szerüvé tette, mint volt a né-
 mafilm világában. A közeli
 napokban tehát újra megfogja
 hódítani az aradi közönséget is.

Dirigible

A mozgóképszínházakban
 már gyakran volt az az érzé-
 sünk, hogy a film, melyet ép-
 pen láttunk, grandiózitasban,
 nagyvonalúságban, a létreho-
 zásához szükséges eszközökben
 eljutott odáig, hogy már nin-
 csen tovább. És ilyenkor azu-

Jack Holt in "DIRIGIBLE"
 A COLUMBIA PICTURE

Az aradvárosi mozgósínházak
 legközelebbi műsorából

ról, hogy a déli sarkot repülőgéppel vagy Zeppelinel lehet-e biztosabban elérni. Először a Zeppelin indul utra, de egy véget nem érő vihar áldozataként a tengerbe zuhan. Azután következik a repülőgépes expedíció. És a repülőgép diadalmasan átrepül a sarkon. De ott le is akkar szállni és leszállás

Ralph Graves and Fay Wray in "DIRIGIBLE"
A COLUMBIA PICTURE

Az aradvárosi mozgósínházak legközelebbi műsorából

közben felborulva meggyullad és elég. Az utasai kilencszáz mérföld távolságban az expedíció raktáraitól ki vannak téve a biztos megfagyásnak és éhenhalásnak. A szerencsétlenek mégis megkísérlek a lehetellent, hogy gyalog tegyék meg visszafelé az utat. Hallatlan kinszenvedések után egymás után lesznek a fagy és éhség áldozatai. Mikor már csak ketten

vannak életben, végre megjelenik a mentő Zeppelin és haza viszi őket Newyorkba. Eddig a diadalmas bevonulásig azonban olyan felvételekben gyönyörködhetünk (repülőgépek, Zeppelinek, ejtőernyős ugrások, sarkvidék) hogy különbeket még alig láttunk. A minden tekintetben grandiózus filmek Jack Holt, Ralph Graves és Fay Wray a főszereplői.

Hölgyeim és uraim,

— heti hireinket közöljük

— Aradváros közönsége érthető felháborodással értesült arról, hogy a román osztálysorsjáték aradmegyei főelárusítását a Goldschmidt-féle bor-pálinka és bankbizományi üzlet szerezte meg. Szociális és kulturális egyesületeink a legnagyobb erőfeszítéssel tartják fenn magukat és látják el önzetlenül értékes missziójukat. A kormány részéről tehát méltányos lett volna, ha a sorsjegyek árusítását városonként megbízható, minden támogatásra érdemes egyesületekre bizza és nem üzlethalmazókra, akikből a társadalomnak soha különösebb haszna nem volt és nem is lesz. Az osztálysorsjátékok sikere érdekében is feltétlenül előnyösebb volna, ha azoknak árusítása a jól szervezett, hatóságok felügyelete alatt álló egyesületek útján történe, nem pedig pálinkamerécek és hasonló kétes értékű üzletek közvetítésével. Ezt az autorizációt tehát valamennyi szociális, kulturális intézmény nevében megfellebezzük és követeljük annak sürgős revízióját.

— *Más.* Az elmúlt héten sajnálatos visszatetszést keltett a városban, hogy néhány adóhátralékos neve nyilvánosságra került, amiből tekintélyes káruk származott az érdekelteknek. Ajánlatos volna erre a jövőben tekintettel lenni.

— *Más.* A Corso-mozgó előcsarnokában feltűnést kelt Csáki János közismert aradi óras diszes kivitelű, remekbékészült faliórája. Lokálpatriótizmusból is szívesen emlékezünk meg erről annál is inkább, mert ezzel bizonyosságát adta egy érdemes aradi iparos annak, hogy a város közönségének nem feltétlenül szükséges külföldön beszereznie különlegesebb szükségleteit.

Más. Országszerte áll a harc a lakók és a háztulajdonosok között. Valami igazuk van a háztulajdonosoknak is, de az igazság nagyobb része a lakók oldalán van. Ennek az áldatlan küzdelemnek jellemző esetét hallottuk a napokban. Egy közismert aradi háztulajdonos egyik lakója öt hónapra keresztül adós maradt a házbérrel. A háztulajdonos elunván a hiábavaló várakozást, felszólította bérlőjét, költözzék ki a lakásból, — sőt felajánlotta, hogy lemond eddigi követeléséről. A lakó azonban nem fogadta el a nobilis ajánlatot

s kijelentette, hogy nem adja át a lakást. A háztulajdonos erre bírói kilakoltatást kért, amit meg is kapott. Ebben azonban nem nyugodott bele a bérlő, megfellebbezte az ítéletet, mondván, hogy nemcsak házbérrel nem tartozik, de még neki van tizennyolcezer lei követelése a házigazdától. Kérte, hogy a bíróság hivatalosan kérje be a pénzügyigazgatóságtól a házbér vallomási ívet, melyből világosan kitűnik, hogy mindenkor több házbért fizetett, mint amennyit kellett volna, — illetve, mint amennyit a felperes hivatalosan bejelentett. A törvényszék egyelőre felfüggesztette a kilakoltatást, elrendelte a bizonyítást, újabb tárgyalást tűzött ki s ezt valószínűleg legalább még egy fogja követni. Nemfizető János hosszú időre elvetette magától a házbérfizetés gondjait, a háztulajdonos pedig törheti a fejét a nemvárt fordulatban, melyből igen könnyen veszedelmes precedens válhat. Milyen idők!

— *Más.* A liberálisok és a nemzeti parasztpártiak — mint hirlík — társas céget alapítanak leplek és leleplek árusítására.

— *Más.* Házhoz jön péknyomorról előadást tartani aradi pékmester, tekintettel a közelgő árellelőrzésre.

— *Más.* Lapunk egyik előfizetője, jósvádájú nyugdíjas, csekély díjazásért elvállalja a lakbértörvény-javaslat miatt vizsgáztalhatatlan háziurak vizsgáztalását.

— *Más.* A háziurak már beleegyeznének abba, hogy a lakók havonként fizessék a házbért. Jó lesz ez így? Az a szegény lakó Bédidig évenként csak négyszer ivolt abban a helyzetben, hogy nem tudott házbért fizetni, ezentúl tizenkétszer lehet abban a kinos helyzetben.

Más. A város sajnálatraméltó áramfogyasztó polgársága megtört szívvvel, kifosztott zsebbel, kifürkészhetetlen titkok akaratóba beletörődve, szomoruan jelenti, hogy meddő küzdelmében, díjcsökkentési reménye, hősi halált halt. Legyen a villanygyárnak könnyű, amit neki a gyászoló közönség kíván.

— Hölgyeim és uraim... hireink közlését befejeztük.
Speaker.

FONTOS TUDNIVALÓ!

Magán- és közokiratait

MITRA I.

SÁNDOR

az aradi kir. törvényszék hites fordító és tolmácsánál fordíttassa román nyelvre. Kész fordításokat hitelesít! Iroda: Arad, Bul. Reg. Ferdinand 5. (az udvarban) Arad-Csanádi Bank-palota.

**IZLÉSES, OLCSÓ NYOMTATVÁNYOK
és RUGGYANTA-BÉLYEGZŐK**

LOVROV & Co. NYOMDÁBAN

készülnek Arad-Csanádi Bank-palota (az udvarban)

Mosolyország

— Miért van az interimár-bizottságoknak albizottságokra szüksége ?

Kohn három békát vásárolt és egy dunsztosüvegbe tette őket a céllal, hogy ne legyen ráutalva a Meteorológiai Intézet bizonytalan jóslataira.

Grün egyszer meglátta Kohn lakásán a békákat és megkérdezte:

— Mondd, Kohn, miért vettél te három békát? Hiszen időjóslásra elég egy is.

— Azért vettem hármat, — felelte Kohn — hogy kétes idő esetén konziliumot tarthassanak.

.....

— Ha már ki is nevezték az új minisztereket, el van-e ezzel intézve a kérdés ?

Két régi jóbarát találkozik hosszabb idő után az uccán és beszélgetnek:

— Na, hogy tetszik a házaselet?

Egész jó lenne, ha a feleségem nem beszélne folyton az első uráról.

— Hagyd el, az én esetem még rosszabb. Az én feleségem folyton a jövődöbeli uráról beszél.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Miért adott Iorga helyet a kormányban erdélyi embereknek ?

Ugyancsak Kohné és Grüné ugyancsak délutáni kávé mellett diskurálnak.

— Mondja, Kohné, — érdeklődik Grüné — miért nem küldi el a szobalányát, ha annyi panasza van rá?

— Dehogy is küldöm el, — fortyan fel Kohné — ha tőlem elmegy, biztosan csak egy jobb helyet kap, hát csak hadd szenvedjen inkább uálam.

.....

— Van abban valami különös, hogy Iorga miniszterelnök olykor egyszerű bérkocsit használ ?

A rajeci rabi saját kocsiján járt faluról-falura prédikálni. Miután szegényember volt, nem tartott kocsist és miután szerény ember volt, nem akart senkinek a terhére lenni és így a lovát is maga csutakolta.

Egyszer azt mondta neki valaki:

— Az mégsem járja, hogy rabi létedre te magad pucold a lovadat.

A rabi ránézett és mosolyogva mondta:

— Wos waas dos Pferd, dass ich e Rebe bin ?

— **Nem borzosztó-e az, hogy szegény Iorgának a többi részortok miatt is állandóan vitatkoznia kell?**

Kohnné uj cselédet vesz fel.

— Nézze, lelkem, — mondja neki — én felfogodom magát, de figyelmeztetem, hogy mi teljesen tönkrementünk. Magának kell egyedül főzni, takarítani, mosni és a gyermekekre vigyázni és azonkívül kötelességemnek tartom arra is figyelmeztetni, hogy már az elsejei fizetését sem tudom garantálni.

— Nem baj, nagyságám, — feleli rezignáli hangon a cseléd — én egy „Mädchen für Dalles“ vagyok.

.....

— **Világos-e vajjon most már, hogy Maniu miért adta át a kormányzást Iorgának?**

Két izraelita találkozik.

— Hé, Kohn, — mondja az egyik — igaz, amit hallottam?

— Mit?

Hogy a gabonás üzletedet átadtad a könyvelőnek és most te vagy nála a könyvelő?

— Igaz . . . most törheti ő a fejét.

.....

— **Lehetséges az, hogy nálunk minden pozícióba megfelelő szakembereket állítanak? Tényleg odavalók azok?**

Kohn süket, mint a föld és fűszerüzlete van egy kis vidéki városka főterén. Nemrég egy új konkurens fűszerüzlet nyílt meg vele szemben. Egy napon levél érkezett Kohnhoz és ebben információt kértek tőle az az új fűszeréről. Kohn csak ennyit irt:

— Wie ich hör, ist er gut.

.....

— **Hogy van az, hogy a kormányok szeretnek a régi kerékvágáson haladni és felette irtóznak mindenféle ujítástól?**

Kohn felszáll a vonatra, vele szemben két ur ül, akikkel Kohn csakhamar beszédbe elegyedik és addig kapacitálja őket, hogy játszanak szolid alapon alsóst, amíg végre igent mondanak.

Kohn elővesz a zsebéből egy pakli mocskos, agyonjátszott kártyát, tele zsiros ujlennyomatokkal és elkezd osztani.

— Tegye el azt a mocskos kártyát, — szól rá az egyik ur — itt van nálam egy csomag új kártya, játszunk azzal.

— Uj kártyával nem játszom, — tiltakozik Kohn nem vagyok én egy hazardőr.

BUTORKÖZPONT
MÜBUTORIPAROSOK BIZOMÁNYI LERAKATA,
ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA No. 22.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Primăria Municipiului Arad, în ziua de 2 Martie 1932, ora 11 a. m. va ține în biroul Serviciului economic Camera Nr. 59 licitațiune publică cu oferte închise și sigilate pentru concesiunea bufetului și garderobei dela teatrul de iarnă pe stagiunea anului 1931/1932, adică până la finea luni Octomvrie 1932.

Oferta se poate face aparte

și împreună pentru teatrul de iarnă și vară.

Concurenții admiși la licitațiunea vor depune deodată cu oferta în plic separat o garanție de 15.000 lei numărar sau hârtii garantate de Stat, anexându-se un borderou prin care să dovedească proprietatea efectelor.

Caetul de sarcini se poate vedea în camera Nr. 59 a primăriei între orele 11—1.

Arad, la 12 Februarie 1932.

Primăria Municipiului Arad
Nr. 2699/932.

Az

»Erdélyi Élet«

uccai kolportázsát mindenütt beszüntettük — Lapunk kizárólag előfizetés — a kiadóhivatal vagy az a k v i z i t ő r ö k útján kapható.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek.

Vojtek gyógyszerár

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb
leghíresebb napilapja!

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított áruk. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

„Fortuna“

Butorüzlet Aradon

volt Boros Béni-tér 41. (Mezőgazdálkodási székházában). Legolcsóbban beszerezhető háló, ebédlő, konyha és egyéb lakásberendezések legjobb kivitelben, előnyös fizetési feltételek mellett is. 0-0 0-0 0-0 0-0

PALADICS

Jelentkezzen az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete Áruhitelosztá- lyánál

melynek bevásárlási
könyvecskéivel

készpénzár on
vásárolhat 65 legelő-
kelőbb aradi cégnél

6 havi részletre
Jelentkezés naponta
9—12 és 3—6 óráig az
Aradi Iparosok Hitel-
szövetkezete Áruhitel-
osztályánál Weitzer- és
Batthány-uccák sarkán.

Szaktizlet optikai és finom solingeni aczél-
árúkban: beretvák, oilók stb.

K Ö S Z Ö R Ü L D E,
Orthopaed készülékek és műlábak készítése.
Tejnor Ferenc és Tsa
Optikus és késműves. Arad, Piața
Avram Iancu Szabadság-tér No. 21.

Megérkez-
tek az „I L A” kalápszalonba a
tavaszi modellek
mindennemű iparművészeti cikkek raktáron. 0—0

Vidéki urinőknek

legkényelmesebb, ha ruhájukat

K R E B S

festő és vegytisztítóhoz viszik,
közel a villamoshoz és a vidéki
autóállomással szemben van.
Arad, volt Boros Béni-tér
51. Fiók: v. Deák Ferenc-ucca.

Aradi bel- és külvárosi magánházak - bérházak adásvétele ügyében
forduljon bizalom-
mal a Petrán ügynökséghez, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér 16)

Színházi, estélyi ruhákat fest, vegyileg tisztít

K N A P P gőz- és villanyerőre
berendezett vállalata
volt Weitzer-ucca 11. volt Magyar-ucca 10.

Muzsaynál

színházzal szemben

Öltöny, télikabát

Trench-coat

Nem gyári áru! Minden darab
saját készítmény! Mielőbb bár-
hol vásárol, keressen fel. Mercur
iparos bevásárlási könyvre
6 havi hitel.

Mindennemű

fűszer- és csemegeárúk
legjobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

fűszer- és csemegeüzletében

**MINDEN HÁZNÁL
LEGYEN**

HA NINCS.-AKKOR VEGYEN!

Vásárolja meg azt a csövet,
amelyre szüksége van, mert
egyenkénti vásárlás esetén is

rádióamatőrök 50% rabatot

élveznek. Minden szaküzlet-
ben kapható. Gyári lerakat
és VEZÉRKÉPVISELET:

Hirschmann Károly

A R A D, STRADA GHEORGHE LÁZÁR No. 17.